

بررسی مفهوم و مبانی سلامت معنوی و جایگاه آن در طراحی الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت در عرصه سلامت

مجری: دکتر محمود عباسی

گروه: سلامت معنوی

سال شروع: ۱۳۹۰

سال پایان: ۱۳۹۲

چکیده

مقدمه

از زمان ورود مفهوم سلامت معنوی توسط موبرگ (۱۹۷۱) تاکنون تعاریف متعددی در مورد این مفهوم ارائه شده است و در روش سنجش آن نه تحقیقات تجربی و نه در تعبیر متداول اتفاق نظری وجود نداشته است. در این پژوهش، لزوم کلیت و جهان‌شمولی یک تعریف خوب در به‌کارگیری واژه‌های مختلف در تعریف ارائه‌شده از سلامت معنوی مدنظر بوده است. در این ارتباط، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های میان توسعه در الگوی غربی و الگوی اسلامی، عدم توجه به مفاهیم معنوی است.

روش‌شناسی

این مطالعه، بر مبنای یک رویکرد نظری است. برای تحلیل مفهومی داده‌ها از روش واکر و وانت (۲۰۰۵) استفاده شده است. داده‌ها با روش اسنادی گردآوری شده است. در این مطالعه از کلیدواژه‌های سلامت معنوی، آموزش پزشکی، معنویت، سلامت معنوی اسلامی، ارزیابی معنوی و غیره در پایگاه‌های اطلاعاتی ساینس دایرکت، اسکوپوس، گوگل اسکولار، پابمد، اس ای دی، ای اس ای، ایران مدکس، پروکوئست، اطلاعات جهاد دانشگاهی ایران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و اطلاعات نشریات ایران استفاده شده است.

یافته‌ها

معنویت حالتی از بودن است لیکن سلامت معنوی حالتی از داشتن است. سلامت معنوی به برخورداری از حس پذیرش، احساسات مثبت، اخلاق و حس متقابل مثبت با یک قدرت حاکم و برتر قدسی، دیگران و خود اطلاق می‌شود که یک فرآیند پویا و هماهنگ شناختی، عاطفی، کنشی و پیامدی شخصی حاصل می‌آید. شناخت معنوی، عواطف معنوی، کنش معنوی و ثمرات معنوی مؤلفه‌های اصلی سلامت معنوی‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

سلامت معنوی آدمیان را بایستی بر مبنای فرآیندی از کنش متقابل انسان در جهان هستی و یک قدرت برتر و حاکم قدسی تعریف کرد. در سنجش سلامت معنوی افراد دیدگاه ما نسبت به سلامت معنوی نباید تحت بررسی واقع شود، بلکه در این سنجش باید شناخت‌ها، کنش‌ها، عواطف و ثمرات شخصی افراد مورد بررسی قرار گیرد. طراحی الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت برای رفع چالش میان توسعه در الگوی غربی و الگوی اسلامی راهی را می‌نمایاند و مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها را در اختیار می‌نهد.

کلیدواژه: الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت، تحلیل مفهومی، سلامت، سلامت معنوی، معنویت.